

Quintus philosophorum

tempus medium in quo res non mouetur motu generationis aut corruptionis et ita dicatur de calefactione et frigefactione et alijs alterationibus vide ibi expositionem eius quod dicitur sapientie 5. continuo nati desinimus esse.

Confessio q̄ri de motu irregulari an sit vnus. Et q̄dā distinguunt inter motum vniiformem et regularem dicentes quod motus vniiformis attenditur ex parte mobilis quando. scilicet omnes partes eius eque velociter mouentur et sic motus celi non esset vniiformis quia partes eius que magis distant a centro velocius mouentur quia maius spacium describunt sed regularitas motus attenditur ex parte temporis quando scilicet idem mobile in equali parte temporis ceteris paribus pertransit equale spacium. Quidam inter ista nullam ponunt differentiam: sed vocant motum regularem vniiformem et aliquando motus est irregularis quando est velocior in vna parte temporis quam in alia. Alio modo quia fit super magnitudinem irregularem vt est magnitudo reflexa vel obliqua tunc dicitur quod est idem motus numero secundum substantiam qui est regularis vel irregularis ex parte temporis licet differat secundum accidens et ideo motus primi mobilis est maxime vnus scilicet secundum substantiam et secundum accidens ex quo inferitur quod est perfectissimus. Ex predictis inferitur philosophus duo primum quod velocitas et tarditas non sunt species aut differentie motus quia species et differentie non reperiuntur indifferenter in omnibus contentis sub genere sed velocitas et tarditas non solum reperiuntur in vna specie motus sed in diuersis.

Secundum quod velocitas et tarditas non sunt gradus et leuitas quia motus celi est velocior et tamen ibi non est alterum istorum.

Querit philosophus quot modis dicitur immobile dicendum quod tripliciter primo negative vt deus secundo pro eo quod tarde mouetur vel cum difficultate et sic claudus dicitur immobilis. tertio priuatiue pro quiescente et est quies carentia motus in eo quod natum est moueri.

Contra hec arguitur tempus est extrinsecum motui ergo vnitas motus non requirit vnitatem temporis. Item potest esse vnus motus continuatus per primam horam et secundam et tamen hora prima et secunda non sunt idem tempus ergo. Item quiescente celo adhuc motus cordis in homine est et continuus. Forte dicis quod non quia motus cordis est ascensus et descensus que non continuantur. Contra cor hominis nunquam quiescit quod animal viuunt vt patet in pulsu. Item si quod cessat a quo postea mouetur.

Secundo in alteratione est semper alius et alius terminus et tamen non est alius motus igitur. Antecedens patet quia alius gradus acquiritur per alterationem in prima medietate hore et alius in secunda sicut illud quod mouetur est localiter continue in alio et alio vbi si esset per aliquod tempus esset in eodem vbi numero sequeretur quod per aliquod tempus quiesceret.

Item nisi per illas alterationes acquireretur alia forma sequeretur quod illud quod alteratur quiesceret quia illud dicitur quiescere quod in alio et in alio instanti manet sub eadem forma numero. Forte dicis quod in toto motu est vna forma sed habet aliud et aliud esse et sic dicitur magis intensa. Sed contra equeretur quod in eo quod est vniiformiter difformiter calidus essent infinita esse quia sunt infinite partes que non

sunt equaliter intense. Item vel illa esse sunt eiusdem speciei et sic vnus non corrumpit aliud ergo erunt infiniti si differunt specie ergo non est idem motus specie.

Tertio dealbatio et calefactio sunt motus genere differentes et tamen termini eorum sunt eiusdem predicamenti scilicet qualitatis similiter intellectio et volitio genere differunt.

Item motus lapidis a celo ad aerem et ab aere ad terram est vnus numero et tamen ibi sunt diuersi termini.

Quarto arguitur quod vnitas specifica motus non sit ex vnitate specifica termini quia si sic sequeretur quod augmentatio et diminutio essent eiusdem speciei quia sunt ad quantitatem eiusdem speciei quantitas enim magna et parua non variat speciem. Item sequeretur quod motus ascensus et descensus contrarij essent eiusdem speciei quia aliquando terminantur ad idem vbi vt patet de motu lapidis vel aeris qui ascendit si sit in aqua vsque ad locum suum et si sit in igne descendit ad eundem locum et ad idem vbi.

Item tunc intensio et remissio essent eiusdem speciei quia sunt ad eandem qualitatem specie.

Quinto autem ad idem motus lapidis sursum vsque ad aerem et motus lapidis sursum vsque ad ignem sunt ad diuersa vbi secundum speciem quia vbicatio aeris et ignis specie differunt vt patet per motus eorum specie distinctos et tamen predicti motus sunt eiusdem speciei quia possunt continuari. Item scilicet dicit prima secunda. q. 1. ar. 3. quod actio sortitur speciem a principio agendi sed actio videtur esse idem cum motu vt patet. 3. physico. ergo motus capit speciem a termino a quo et non a termino ad quem.

Sexto arguitur quod vnitas numeralis motus non est a termino ad quem quia motus est ante terminum ad quem immo aliquando nullus est terminus ad quem vt patet in motu locali celi. Item ponamus quod subiectum in fine alterationis desinat esse tunc ille motus alterationis non habet terminum ad quem et eius vnitas non dependet ab eo. Et per hoc argueretur quod motus non est eiusdem essentie cum termino ad quem.

Septimo arguitur quod non requiritur vnitas mobilis quia motus sortitur esse continuus et tamen ibi non est vnus mobile quia vno pede moto alter quiescit. Item sequeretur quod corruptum posset redire quia diuidatur a mobile tunc motus non est vnus et postea vnatur tunc iterum erit vnus. probatur sic quia motus illarum duarum medietatum diuisarum desinit esse vnus per diuisionem postea autem ille partes vniuntur ergo ille motus iterum erit vnus.

Item volo quod gutta cadendo continue perdat aliquas partes tunc motus eius est vnus tamen non est idem totum cuius aliquid fuit pars prioris quod non est pars huius.

Ad primum de negando priam vel dicitur quod tempus est causa motus vel est in motu sicut mensura et ideo non est penitus extrinsecus. Ad aliud dicitur quod due partes temporis sunt vnus per continuitatem. Sed contra ponamus quod aliquid alteretur ad albedinem in prima. 4. hore et in vltima tunc iste motus est continuus et non tempus prius patet quia albedo acquisita est vna et eadem ergo et motus. Negatur prius. Ad aliud de tempore requiritur ad motum necessitate naturali et ad motum rerum naturalium non est tamen causa cuiuslibet motus vt patet de motu primi celi. Si dicatur prius natura est motus celi quod tempus ergo in aliquo prioris motus est vnus et non a tempore quia vnitas subiecti non dependet a sua passione de hoc. 4. physico.